

Övergripande landskapsanalys, Skintaby solpark

2024-07-11

Titel: Övergripande landskapsanalys, Skintaby solpark

Dokumentdatum: 2024-07-11

Beställare: LC Energi AB

Konsult: AFRY (ÅF Infrastructure AB)

Uppdragsledare AFRY: Sofia Maghder

Inventerare och författare: Johan Singharat Borner, landskapsarkitekt AFRY

Kvalitetsgranskare: Fanny Rading Heyman, landskapsarkitekt AFRY

Bilder i rapporten: Johan Singharat Borner om inget annat anges

Framsida: Vy över landskapet, beteckning A i Figur 1.

Innehåll

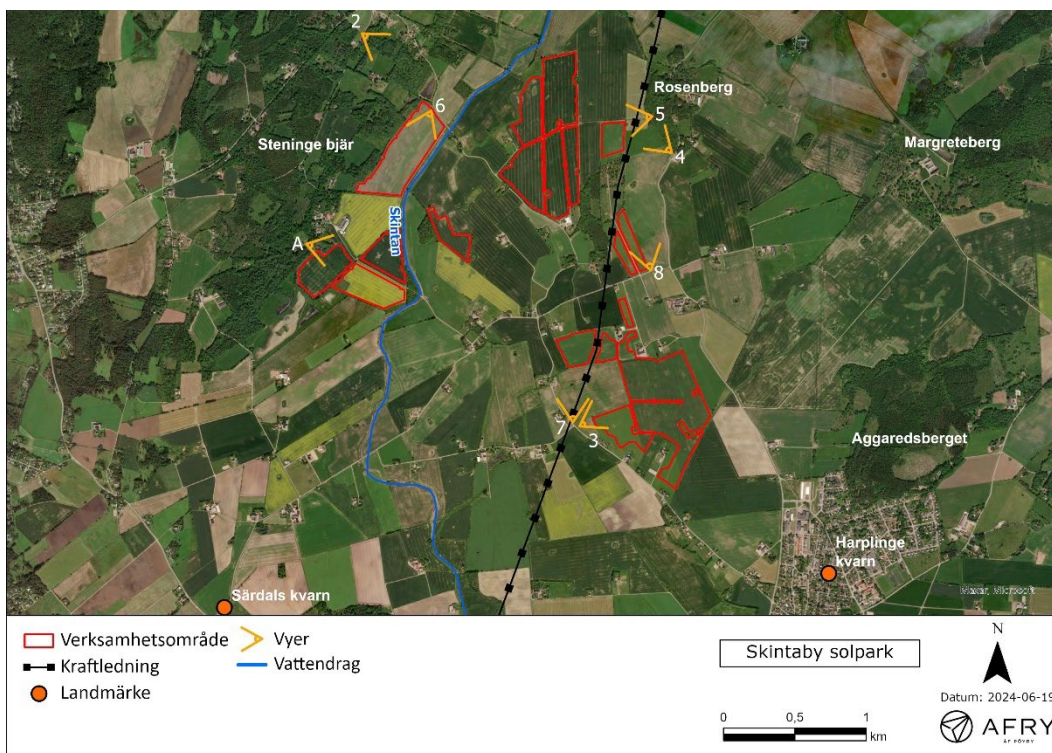
1	Bakgrund och syfte	4
2	Metod	4
3	Landskapsbild och nyckelkaraktärer	5
3.1	Känslighet och potential	9
4	Resultat och utvärdering	10
5	Fortsatt arbete	11
6	Referenser	11

1 Bakgrund och syfte

Denna övergripande landskapsanalys för Skintaby solpark har genomförts på uppdrag av LC Energi AB som avser att etablera en anläggning för produktion av solenergi inom fastigheterna Skintaby 13:2 samt Hulabäck 21:1, i Halmstads kommun, Hallands län. Verksamhetsområdet är cirka 150 hektar och utgörs av flera mindre delområden, se Figur 1. Solparken ska anläggas inom verksamhetsområdets alla delområden, men layouten kan komma att anpassas efter vad kommande underutredningar visar.

Syftet med den övergripande landskapsanalysen är att skapa en förståelse av landskapets olika komponenter, deras samspel och hur olika faktorer påverkar varandra. Genom en god förståelse av landskapets känslighet och potential går det sedan att identifiera åtgärder som gör *största möjliga nytta framför minsta möjliga skada* för den planerade exploateringen, för att bevara eller stärka sociala, kulturella och ekologiska funktioner.

Den övergripande landskapsanalysen utgör även ett kunskapsunderlag till miljökonsekvensbeskrivningen.

Figur 1. Översiktskarta över verksamhetsområdet (röd markering) för Skintaby solpark. Vyerna i orange färg med vit siffra följer numreringen på figurerna i kommande avsnitt (Esri, 2024).

2 Metod

Inledningsvis har en skrivbordsinventering utförts med datainsamling från Halmstads kommun digitala översiktsplan - Framtidsplan 2050, utförd naturvärdesinventering (Bilaga C5) och kulturmiljöutredning (Bilaga C12). Den 8 maj 2024 gjordes ett platsbesök med fotodokumentation av karaktärsskapande element eller utblickar i landskapet, i riktning mot den planerade solparken och i ögonhöjd. I översiktskartan i Figur 1 är vyerna numrerade enligt figurerna som följer i avsnitt 3 Landskapsbild och nyckelkaraktärer.

3 Landskapsbild och nyckelkaraktärer

Landskapet runt Skintaby solpark utgörs huvudsakligen av småskalig öppen och flack jordbruksmark.

Området inramas delvis av höjdryggen Steninge bjär som utgör en tydlig avgränsning i den nordvästra delen av området, med långa utblickar i landskapet mot Harplinge, se Figur 2.

Figur 2. Från Steninge bjär ges långa utblickar ut i landskapet med gårdar och spridd bebyggelse.

Andra inramande element utgörs av vegetationsklädda kullar och restberg (Margreteberg, Aggaredsberget och Rosenberg) som även ger orienterbarhet i landskapet, se Figur 1, Figur 3, Figur 4 och Figur 5.

Figur 3. Vy mot öster mot Margreteberg (t.v.) och Aggaredsberget (t.h.).

Figur 4. Vy mot Skinte bjär. Rosenberg syns t.h.

Figur 5. Vy från foten av Rosenbergs västra del.

Landskapets många, långa och fria siktlinjer bryts upp av flertalet mindre gårdar och spridd bebyggelse med tillhörande vegetation, dikesvegetation och mindre dungar som ger landskapet dess småskalighet, särskilt när vegetationen är lövklädd. Skintan rinner utmed några delområden i nordväst, se Figur 1 och Figur 6.

Figur 6. Vy över åkermark med Skintan som rinner förbi.

Landskapet är attraktivt och jordbruket har en historisk läsbarhet med få moderna inslag, se Figur 7. En kraftledning sträcker sig i nord-sydlig riktning genom området, se Figur 8.

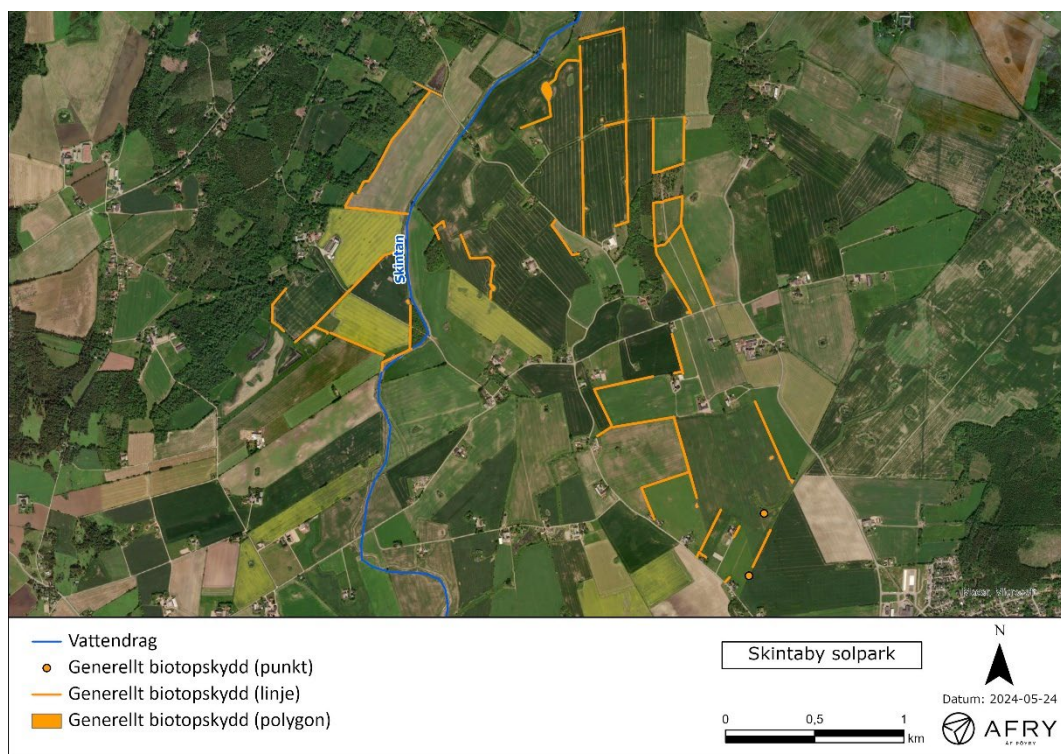

Figur 7. Vilande kor med Steninge bjär i horisonten. Markerna i området kring Skintaby solpark används även för bete.

Figur 8. Kraftledningen som sträcker sig genom området.

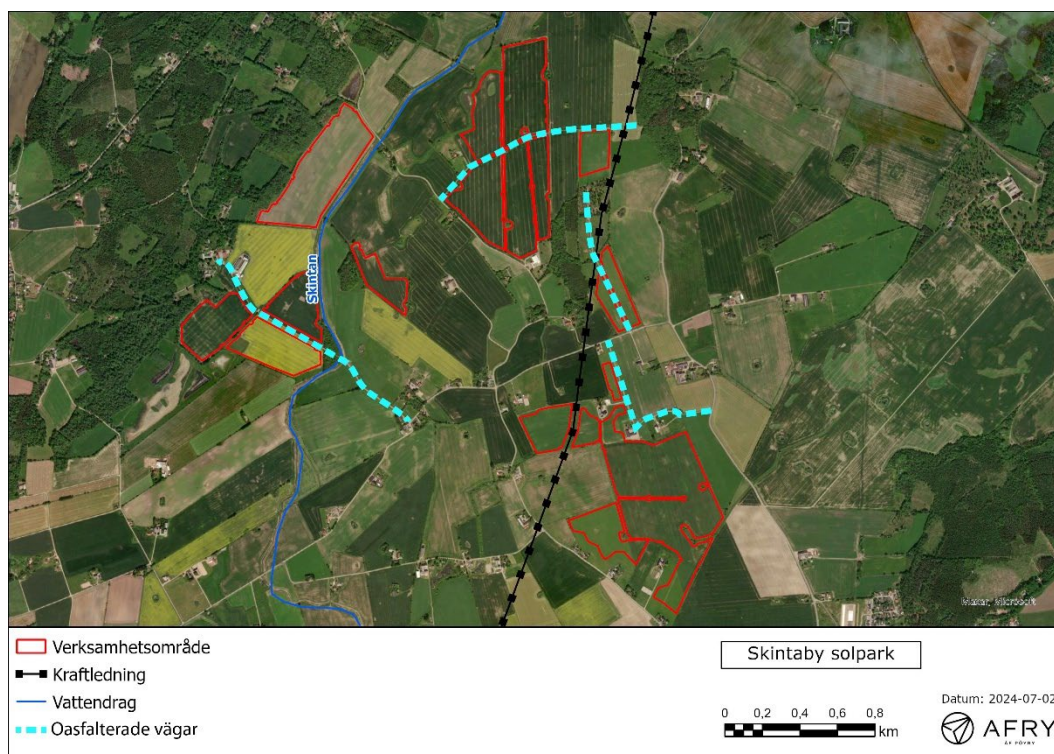
Inom och i anslutning till verksamhetsområdet finns olika karaktärsskapande element/objekt som alléer, stenmurar, åkerholmar och småvatten med vegetation (Bilaga C5). Elementen utgörs i många fall av biotopskyddade objekt. I området finns totalt 60 stycken utpekade biotopskyddade objekt inom eller i direkt anslutning till delområdena (Bilaga C5), se Figur 9.

Figur 9. Biotopskyddade objekt som karaktärsskapande element bidrar till småskaligheten i landskapet (Esri, 2024).

Två äldre kvarnar, Särðals kvarn och Harplinge kvarn, är perifera landmärken, se Figur 1. Kvarnarna är inte markant visuella i området, men de går att sikta på långt avstånd och utgör karaktärsskapande element som bidrar till landskapets karaktär och identitet och ger orienterbarhet i området.

Omkring verksamhetsområdet kan asfalterade vägar användas till vardagsrekreation för boende i området. Det finns även mindre oasfalterade vägar utan regelbunden motortrafik som förbinder områden och leder till bostäder och gårdar eller används till framförandet av jordbruksmaskiner, se Figur 10. De oasfalterade vägarna kan anses ha större rekreativa värden eftersom de är mindre trafikerade.

Figur 10. Oasfalterade vägar i anslutning till solparkens verksamhetsområde (Esri, 2024).

3.1 Känslighet och potential

I detta avsnitt beskrivs landskapets känslighet och potential. Bedömningen av landskapets känslighet görs med hänsyn till den potentiella inverkan som den planerade verksamheten kan ha. Bedömningen av landskapets potential görs med hänsyn till möjligheterna att stärka karaktärer¹, funktioner² och relationer³, se Tabell 1.

Tabell 1. Landskapets känslighet och potential utifrån karaktärer, funktioner och relationer.

	Känslighet	Potential
Karaktär	Det öppna och flacka landskapet med långa siktlinjer är känsligt för visuella ingrepp som kan försämra läsbarheten i landskapet.	Avskärmande vegetation, i enlighet med områdets småskalighet, kan samtidigt främja biodiversitet.
	Områdets kronologiska samband med perifer strukturer från äldre tiders bruk är känsligt för moderna inslag och intryck.	För vegetation med syfte att skärma av kan noga avvägd placering och artval minska visuella ingrepp. Om betesmark integreras i solparken skapas ett mervärde som gynnar djurägare och biologisk mångfald som delvis bevarar den historiska kopplingen i området.

¹ Landskapets nyckelkaraktärer och deras samband, ex topografi, rumsligheter, vegetation och bebyggelse.

² Historiska och ekologiska funktioner, rörelsemönster eller rumsliga element som landmärken och orienterbarhet.

³ Människans kopplingar och användande av landskapet, ex identitet och brukande av landskapet.

Funktion och relation	Skyddsvärda livsmiljöer (exempelvis alléer, stenmurar, åkerholmar och småvatten) kan ta skada utan en varsam gestaltning och utformning av anläggningen.	Pedagogiska informationstavlor/skyltning som lyfter fram biotopskyddade miljöer kan stärka områdets karaktäristiska identitet och samtidigt informera allmänheten om deras historiska koppling och värden. Biotopskyddade objekt kan kopplas samman med biodiversitetshöjande åtgärder som förstärker dess värde, i de fall det är möjligt och lämpligt.
	Området består av inramande element som skapar läsbarhet och ger stöd i landskapet. Att bryta siktlinjer eller addera nya element som konkurrerar med dessa kan försämra orienterbarheten.	Noga avvägd placering av avskärmande och biodiversitetshöjande vegetation gör största möjliga nytta framför minsta möjliga skada (visuell påverkan av solparken).
	Solparken gör anspråk på jordbruksmark.	Möjligheter för agrivoltaiska system ⁴ kan minska andel förlorad jordbruksmark om den fortsatt odlas. Ett ekovoltaiskt system ⁵ med biodiversitetshöjande åtgärder kan främja pollinatörer och i sin tur jordbruksmarker i närområdet (Bilaga C11).
	En inhägnad solpark blir en visuell avgränsning och skapar barriäreffekter för fauna. Inhägnad stärker även känslan av solparkens fragmenterade påverkan och att landskapet görs otillgängligt för fri rörelse och vardagsrekreation.	Vissa val av stängsel kan hjälpa att mildra såväl den visuella påverkan och även barriäreffekter för fauna i området. Om rekreationsstråk integreras genom anläggningen skapas även ökad möjlighet att röra sig i området för både människa och djur. Denna form av lösningar skulle även skapa möjlighet att nyttja utemiljön och potentiellt ge ökad förståelse för anläggningen.
	Solparkens utbredningsområde angränsar till bebyggelse (gårdar och bostäder) utan omslutande och hög vegetation. I dessa situationer kommer solparken påverka utblickar och öppna rumsligheter.	Med väl tilltagna skyddsavstånd från bebyggelse och god gestaltning för avskärmandet kan estetiska och biodiversitetshöjande värden skapas.

4 Resultat och utvärdering

Den planerade solparkens fragmenterade utformning kommer medföra att landskapets öppenhet med långa utblickar blir påverkad från flera platser, exempelvis blir solparken mer visuellt synlig från höjder. Vegetationens säsongsvariation (lövklädd eller avlövad) påverkar även upplevelsen av landskapet där områdets småskalighet blir som mest påtaglig då vegetationen är lövklädd, samtidigt som solparken blir mindre synlig.

Utöver att stora arealer jordbruksmark tas i anspråk, kan nya visuellt framträdande anläggningar påverka den historiska läsbarheten och försämra den lantliga upplevelsen, eftersom området för närvarande har få moderna inslag.

⁴ **Agrivoltaiska system** = Solparker i vilka jordbruksverksamheter (odling och/eller djurhållning) integrerats.

⁵ **Ekovoltaiska system** = Solparker med integrerade åtgärder som gynnar biologisk mångfald.

Landskapets olika möblerande och vegetationskopplade element kan upptas i utformningen av solparken och bör återanvändas i en väl avvägd gestaltning för att förhindra visuell påverkan men också för att förhålla sig till den nuvarande strukturen. En fragmenterad solpark som är inhägnad skapar barriärer. Det kommer försämra fri rörelse i utemiljön och för fauna och även bidra till känslan av ett otillgängligt landskap. Vid avskärmande vegetation är det viktigt att inte skapa monotona ridåer och att välja arter som gynnar pollinatörer och andra smådjur så att solparken stärker områdets värden med möjlighet att skapa multifunktionalitet. Exempelvis kan utvecklingen skapa nya ekologiska sammanhang med potential att stärka den gröna infrastrukturen.

Utvecklingen av solparken kommer, främst under anläggningsfasen, påverka området genom rörelse av anläggningsmaskiner och personal men även ge upphov till visst buller som kan komma att påverka upplevelsen av landskapet. En påverkan vid avveckling och nedmontering av solparken ska även beaktas.

I det större perspektivet kan kumulativa effekter förväntas då fler solparker projekteras i närområdet. Konsekvenserna medför att den historiska läsbarheten och en lantlig upplevelse av landskapet försämras över större områden.

5 Fortsatt arbete

I den fortsatta projekteringen av solparkens utformning bör områdets flera känsligheter beaktas. Vid åtgärder så som avskärmande vegetation, bör mer ingående analyser utföras utifrån solparkens slutgiltiga utformning. Det bör också utredas hur en barriäreffekt mildras. Det fortsatta arbetet bör också utreda möjligheterna till multifunktionalitet i form av rekreationsstråk och/eller agrivoltaiska system för såväl odling som djurhållning, eller kombinationer av dem.

Kumulativa effekter bör beaktas i det fortsatta arbetet och en väl utformad gestaltning blir viktig för att mildra konsekvenserna.

6 Referenser

Bilaga C5. Naturvärdesinventering på fältnivå inför solpark i Skintaby, Hallands län.

Bilaga C11. Värdehöjande åtgärdsförslag med vägledning och rekommendationer för Skintaby solpark.

Bilaga C12. Kulturmiljöutredning – frivillig arkeologisk utredning etapp 1.

Halmstads kommun, 1999. *Landskapsbildsvärden i Halmstads kommun*.

https://framtidspan2050antagande.halmstad.se/files/op2050_a/Landskapsbildsvarden_Halmstad_1999_kompr.pdf [2024-05-10]

Halmstads kommun, 2024. Framtidsplan 2050 – kommunens översiktsplan.

<https://www.halmstad.se/halmstadvaxer/framtidenshalmstad/framtidsplan2050kommunenoversiktsplan.11586.html> [2024-05-10]

Kartor:

Esri. "Imagery" [basemap]. Scale Not Given. "World Imagery Map". May 25, 2024.

<https://www.arcgis.com/home/item.html?id=10df2279f9684e4a9f6a7f08febac2a9>